

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/53/2020
Identifikačné číslo spisu: 6115217913
Dátum vydania rozhodnutia: 24. februára 2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6115217913.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Enviromentálny fond, so sídlom Nevädzová 5, 821 01 Bratislava, IČO: 30 796 491, zastúpeného LEGAL GROUP, s.r.o., so sídlom Trnavská cesta 27/B, 831 04 Bratislava, IČO: 47 237 589, proti žalovanému JUDr. Jaroslavovi Jakubčovi, PhD., so sídlom Horné záhrady 2, 974 01 Banská Bystrica, správcovi konkurznej podstaty úpadcu KOVOD, a.s. „v konkurze“, so sídlom Partizánska cesta 91, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 052 957, o určenie popretej pohľadávky, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41CoKR/6/2018-297 z 31. júla 2018 v spojení s opravným uznesením č. k. 41CoKR/6/2018-379 z 1. júla 2020, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41CoKR/6/2018-297 z 31. júla 2018 v spojení s opravným uznesením č. k. 41CoKR/6/2018-379 z 1. júla 2020 a rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 63Cbi/27/2015-203 z 15. mája 2017 s a z r u š u j ú a v e c s a v r a c i a n a d ě a ľ s i e k o n a n i e Okresnému súdu Banská Bystrica.

O d ō v o d n e n i e

1 Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 63Cbi/27/2015-203 z 15. mája 2017 zamietol žalobu a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

2 V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 28.08.2015 domáhal proti žalovanému určenia, že podmienená pohľadávka žalobcu proti úpadcovi KOVOD, a.s. „v konkurze“, Partizánska cesta 91, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 052 957 (ďalej aj „úpadca“) v sume 6.134.236,18 €, zapísaná žalovaným do zoznamu pohľadávok úpadcu pod por. č. 196, vyplývajúca zo zmluvy o poskytnutí prostriedkov z Recyklačného fondu č. 982/08/10 z 11.09.2008 (ďalej aj „zmluva č. 982/08/10“ alebo „zmluva“), popretá žalovaným v celom rozsahu, je oprávnená a považuje sa za zistenú ako podmienená pohľadávka.

3 V konaní nebolo sporné, že účinky vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu nastali dňa 13.05.2015, t. j. v deň nasledujúci po zverejnení uznesenia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku. Prihláškou pohľadávky z 25.06.2015 si žalobca v základnej zákonnej lehote prihlásil pohľadávku v

sume 6.134.236,18 € ako pohľadávku podmienenú. Správca konkurznej podstaty úpadcu prihlásenú pohľadávku žalobcu poprel v zákonom stanovenej lehote dňa 28.07.2015. Písomné oznámenie správcu o popretí pohľadávky bolo žalobcovi (ako veriteľovi) doručené dňa 10.08.2015 a keďže žaloba bola súdu doručená dňa 28.08.2015 (ako to vyplýva z prezenčnej pečiatky súdu), žalobca si uplatnil právo domáhať sa určenia popretej pohľadávky v zákonnej lehote podľa § 32 ods. 9 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZKR“).

4 Žalovaný sa v konaní bránil tvrdením, že žalobca si pohľadávku neprihlásil do reštrukturalizačného konania na spoločnosť KOVOD RECYCLING, s.r.o., Banská Bystrica, z dôvodu ktorého sa pohľadávka stala nevymáhateľnou, a preto nemôže byť vymožitelná ani proti úpadcovi ako právnomu nástupcovi.

5 Medzi stranami nebolo sporné, že v reštrukturalizačnom konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 2R/10/2009 na majetok spoločnosti KOVOD RECYCLING, s.r.o., Banská Bystrica došlo v rámci prijatia reštrukturalizačného plánu k uzavretiu zmluvy o predaji podniku medzi spoločnosťou KOVOD RECYCLING, s.r.o. ako predávajúcim a úpadcom ako kupujúcim. Sporná nebola ani skutočnosť, že podmienenú pohľadávku, ktorú si žalobca prihlásil do konkurzného konania, si žalobca neprihlásil do reštrukturalizačného konania spoločnosti KOVOD RECYCLING, s.r.o. Na základe zmluvy o predaji podniku sa úpadca stal singulárnym právnym nástupcom spoločnosti KOVOD RECYCLING, s.r.o., Banská Bystrica v rozsahu celého podniku tejto spoločnosti, keďže predmetom zmluvy o predaji podniku bol prevod celého podniku predávajúceho (§ 476 a nasl. Obchodného zákonníka).

6 Pokiaľ si žalobca do reštrukturalizačného konania na spoločnosť KOVOD RECYCLING, s.r.o., Banská Bystrica neprihlásil pohľadávku z titulu budúceho možného nároku z odstúpenia žalobcu od zmluvy č. 982/08/10, uzavretej medzi žalobcom a spoločnosťou KOVOD RECYCLING, s.r.o., nedošlo tým k zániku práva žalobcu domáhať sa tejto pohľadávky, ak by v budúcnosti žalobcovi takáto pohľadávka vznikla, t. j. ak by počas reštrukturalizácie alebo aj v budúcnosti od zmluvy č. 982/08/10 žalobca odstúpil, keďže nešlo o pohľadávku, ktorú si mal žalobca podľa ZKR prihlásiť (§ 155 ods. 1 ZKR). Obranu žalovaného, že došlo k zániku práva žalobcu domáhať sa uspokojenia pohľadávky v konkurze, súd prvej inštancie preto považoval za nedôvodnú.

7 V konaní nebolo tiež sporné, že predmetnú pohľadávku si žalobca prihlásil ako podmienenú pohľadávku. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie mal preukázané, že žalobca od zmluvy č. 982/08/10 odstúpil písomným úkonom z 12.05.2014, doručeným úpadcovi dňa 16.05.2014, teda ešte pred začatím konkurzného konania. Doručením odstúpenia od zmluvy s poukazom na § 349 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej aj „Obch. zák.“) zmluva č. 982/08/10 zanikla. Keďže k splneniu podmienky (odstúpeniu od zmluvy) došlo ešte pred začatím konkurzu na majetok úpadcu, žalobca si svoju pohľadávku nemal v konkurze uplatniť ako pohľadávku podmienenú. Pokiaľ žalobca tvrdil a preukazoval, že písomným úkonom z 12.09.2014, doručeným úpadcovi dňa 17.09.2014, vzal odstúpenie od zmluvy v celom rozsahu späť, súd konštatoval, že s poukazom na § 349 ods. 1 Obch. zák. možno po zániku zmluvy odstúpením odvolať alebo meniť účinky odstúpenia od zmluvy len so súhlasom druhej zmluvnej strany, v danom prípade úpadcu. Všeobecné konštatovanie žalobcu, že v septembri 2014 prebiehali medzi žalobcom a úpadcom rokovania, ktoré rezultovali do spät'vzatia odstúpenia a boli zo strany úpadcu akceptované, nebolo žiadnym spôsobom preukázané, a teda žalobca neuniesol dôkazné bremeno.

8 K tvrdeniu žalobcu - že v danom prípade reálne neexistuje dôvod popretia tak, ako bol uvedený predchádzajúcim správcom konkurznej podstaty úpadcu, t. j. že pohľadávka žalobcu bola uhradená v rámci reštrukturalizačného konania pôvodného dlžníka - súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že pohľadávka žalobcu bola prihlásená ako podmienená pohľadávka a v popretí pohľadávky bolo uvedené, že rozsah vzniku podmienky prihlásenej pohľadávky je nepreukázaný.

9 Súd prvej inštancie ďalej poukázal na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veci vedenej pod sp. zn. 41CoKR/20/2016 z 29. marca 2017. Išlo o prípad, v rámci ktorého sa riešila

obdobná zmluva, uzavretá medzi rovnakými účastníkmi (zmluva č. 908/07/10 zo 04.10.2007) a pohľadávka bola prihlásená do konkurzu úpadcu vedeného pod sp. zn. 2K/12/2015, pričom nebola prihlásená v reštrukturalizačnom konaní dlžníka KOVOD RECYCLING, s.r.o. ako nárok zo zmluvy a správcom konkurznej podstaty bola tiež popretá v celosti z rovnakých dôvodov. Žalobca si uvedenú pohľadávku uplatnil ako podmienenú pohľadávku, ktorej vznik bol viazaný na splnenie podmienky, v danom prípade budúceho možného odstúpenia od zmluvy č. 908/07/10. Žalobca od tejto zmluvy odstúpil písomným úkonom z 12.05.2014, doručeným úpadcovi dňa 16.05.2014, t. j. ešte pred začatím konkurzného konania, pričom doručením odstúpenia od zmluvy, táto zanikla. Odvolací súd sa aj v tomto prípade stotožnil s názorom súdu prvej inštancie v tom, že keďže došlo k splneniu podmienky (odstúpeniu od zmluvy) ešte pred začatím konkurzu na majetok úpadcu, žalobca si v konkurznom konaní nemohol uplatňovať pohľadávku ako podmienenú. Tak, ako v konaní vedenom pod sp. zn. 64Cbi/22/2015, ani v predmetnom konaní nebolo preukázané, že nastali účinky späťvzatia odstúpenia od zmluvy, keďže druhá zmluvná strana (úpadca) s odstúpením od zmluvy nesúhlasila. Predmetná zmluva č. 982/08/10 z 11.09.2008 preto zanikla a žalobcovi následne zaniklo právo uplatniť si v konkurze pohľadávku ako podmienenú. „V konaní pred tunajším súdom žalobca si neuplatňoval tento nárok aj z dôvodu uplatnenia tejto pohľadávky ako nepodmienenej, kedy by mohlo dôjsť k narušeniu zákonného postupu prihlasovania a zisťovania pohľadávok, keby na súd bola prenesená povinnosť správcu porovnávať prihlásenú pohľadávku (§ 32 ods. 1 ZKR), keďže v žalobe o určenie popretej pohľadávky sa veriteľ môže domáhať najviac toho, čo uviedol v prihláske“ (odcitovaná časť odôvodnenia rozhodnutia je nezrozumiteľná - pozn. dovolacieho súdu). Súd prvej inštancie preto žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) tak, že úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý nebol úspešný.

10 O odvolaní žalobcu rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 41CoKR/6/2018-297 z 31. júla 2018, ktorým rozhodol o tom, že pokračuje v konaní so spoločnosťou Enviromentálny fond, Bratislava, IČO: 30 796 491 ako žalobcom, ktorý sa stal právnym nástupcom zaniknutej spoločnosti Recyklačný fond v likvidácii, Bratislava, IČO: 36 062 090 (výrok I.), potvrdil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 63Cbi/27/2015-203 z 15. mája 2017 (výrok II.) a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania (výrok III.). Následne uznesením č. k. 41CoKR/6/2018-379 z 1. júla 2020 odvolací súd podľa § 224 CSP opravil záhlavie odvolaním napadnutého rozsudku v časti označenia žalobcu tak, že doplnil označenie jeho právneho zástupcu, ktorého opomenul uviesť v záhlaví rozsudku z 31. júla 2018.

11 Z výpisu Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Po, vložka číslo: 978/B odvolací súd zistil, že žalobca Recyklačný fond v likvidácii, Bratislava zanikol dobrovoľným výmazom z Obchodného registra ku dňu 20.07.2018. Keďže v zmysle § 134 ods. 4 písm. b/ zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení účinnom od 1.12.2017 práva a záväzky zo súdnych sporov, ktorých účastníkom je Recyklačný fond v likvidácii, sa previedli na Enviromentálny fond, došlo k prechodu práv a povinností z pôvodného žalobcu Recyklačný fond v likvidácii, Bratislava na Enviromentálny fond, Bratislava. Podľa § 64 CSP odvolací súd rozhodol o pokračovaní v konaní so subjektom Enviromentálny fond, Bratislava ako univerzálnym právnym nástupcom pôvodného žalobcu.

12 Následne odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu v rozsahu danom ustanovením § 379 CSP, rešpektujúc svoju viazanosť odvolacími dôvodmi podľa § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Konštatoval, že žalobca sa žalobou proti žalovanému domáhal určenia, že podmienená pohľadávka žalobcu proti úpadcovi KOVOD, a.s. „v konkurze“, Partizánska cesta 91, Banská Bystrica, IČO: 36 052 957 v sume 6.134.236,18 €, zapísaná žalovaným do zoznamu pohľadávok úpadcu pod por. č. 196, vyplývajúca zo Zmluvy poskytnutí prostriedkov z Recyklačného fondu č. 982/08/10 z 11.09.2018, popretá žalovaným v celom rozsahu, je oprávnená a považuje sa za zistenú ako podmienená pohľadávka. Prihláškou doručenou žalovanému dňa 26.06.2015 si žalobca prihlásil do konkurzného konania pohľadávku vo výške 6.134.236,18 € ako inú - podmienenú pohľadávku. Táto bola viazaná na zmluvu č. 982/08/10, na základe ktorej žalobca poskytol spoločnosti KOVOD RECYCLING, s.r.o. účelovú dotáciu vo výške 5.576.578,37 €. Na základe zmluvy o predaji podniku prešli v rámci predaja podniku pôvodného dlžníka KOVOD

RECYCLING, s.r.o. v zmysle schváleného reštrukturalizačného plánu na úpadcu všetky práva a záväzky vyplývajúce zo zmluvy (§ 477 Obch. zák.). Podmienkou vzniku prihlásenej pohľadávky ako podmienenej pohľadávky bolo odstúpenie žalobcu od zmluvy podľa článku VIII zmluvy, s následnou povinnosťou prijímateľa finančných prostriedkov tieto žalobcovi vrátiť spolu so zmluvnou pokutou vo výške 10% zo sumy poskytnutých prostriedkov. Z oznámenia o popretí pohľadávky, ktorého prílohou je Konečný zoznam pohľadávok úpadcu, odvolací súd zistil, že žalovaný poprel pohľadávku žalobcu v celosti z dôvodu, že pohľadávka veriteľa bola uhradená úpadcom v súlade s reštrukturalizačným plánom a rozsah vzniku prihlásenej podmienenej pohľadávky je nepreukázaný.

13 Po preskúmaní veci odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca si svoju pohľadávku, vyplývajúcu z budúceho možného odstúpenia od zmluvy, neprihlásil do reštrukturalizačného konania na spoločnosť KOVOD RECYCLING, s.r.o., Banská Bystrica a tiež že nedošlo k zániku práva žalobcu domáhať sa tejto pohľadávky, ak by v budúcnosti žalobcovi takáto pohľadávka vznikla (ak by žalobca od zmluvy odstúpil), nakoľko nešlo o pohľadávku, ktorú si žalobca podľa ZKR mal prihlásiť do reštrukturalizačného konania. Keďže žalobca od zmluvy odstúpil písomným podaním z 12.05.2014, doručeným úpadcovi dňa 16.05.2014, t. j. ešte pred začatím konkurzného konania, zmluva zanikla podľa § 349 ods. 1 Obch. zák. K splneniu podmienky (odstúpeniu od zmluvy) preto došlo ešte pred začatím konkurzu na majetok úpadcu a žalobca si svoju pohľadávku nemal v konkurze uplatniť ako pohľadávku podmienenú. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie aj v tom, že podľa § 349 ods. 1 Obch. zák. žalobca mohol vziať odstúpenie od zmluvy späť len so súhlasom úpadcu, čo však žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal. Zároveň odvolací súd poukázal na dôvody rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41CoKR/20/2016-117 z 29. marca 2017, vydaného v konaní, v ktorom vystupovali tí istí účastníci a ktorého predmetom bolo tiež určenie, že podmienená pohľadávka žalobcu proti úpadcovi, vyplývajúca z obdobnej zmluvy ako v tomto konaní, prihlásená do konkurzu a popretá žalovaným, je oprávnená a považuje sa za zistenú ako podmienená pohľadávka. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd preto rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým tento zamietol žalobu o určenie popretej pohľadávky, podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pričom sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením (§ 387 ods. 2 CSP). O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal úspešnému žalovanému.

14 Proti výrokom II. a III. rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“ alebo „dovolačný súd“) rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zmenil tak, že žalobe vyhovie a žalobcovi prizná proti žalovanému nárok na náhradu trov prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100%, alternatívne, aby rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti výrokov II. a III. zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

15 V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP dovolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý sa nevysporiadal s námietkami žalobcu, ktorý v podanom odvolaní poukazoval na to, že súd prvej inštancie prekročil rozsah svojej prieskumnej právomoci, ktorý bol, resp. mal byť vymedzený popieracím prejavom správcu. Odvolací súd sa obmedzil iba na citáciu určitých zákonných ustanovení bez toho, aby vysvetlil, ako ich aplikoval na daný prípad, pričom argumentáciou odvolateľa sa vôbec nezaoberal. Rozhodnutie preto nespĺňa ani základné zákonné náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP, je arbitrárne, nepreskúmateľné a nepresvedčivé. Navyiac, neobsahuje ani žiadne odôvodnenie odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, čo je v rozpore s § 220 ods. 3 CSP. Týmto procesným postupom došlo k znemožneniu žalobcovi (ako strane sporu) uskutočňovať jemu patriace procesné práva, medzi ktoré patrí aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, čím došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

16 V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolateľ vytýkal odvolaciemu súdu, ako aj súdu prvej inštancie odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá sa ujednotila v názore, že súd v incidenčnom konaní nie je oprávnený preskúmať popretú pohľadávku

z iných dôvodov než sú tie, ktoré uviedol správca vo svojom popieracom prejave. Ako príklad ustálenej rozhodovacej praxe dovolateľ uviedol uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/70/2016 z 30. januára 2017, pričom obdobné právne závery vyplývajú aj z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústavný súd SR“) sp. zn. II. ÚS 409/2013 z 11. septembra 2014. V prípade, ak by súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd preskúmali prihlásenú pohľadávku len v ústavnokonformnom a zákonnom rozsahu, t. j. v rozsahu vymedzenom popieracím prejavom žalovaného ako správcu konkurznej podstaty, museli by nepochybne dospieť k záveru, že žaloba je dôvodná, nakoľko dôvod popretia uvedený správcou v popieracom prejave (že pohľadávka veriteľa bola uhradená úpadcom v súlade s reštrukturalizačným plánom) je evidentne nesprávny, nepravdivý, nedôvodný a jeho existencia nebola v konaní zo strany žalovaného tvrdená a ani akokoľvek preukázaná.

17 Podľa názoru dovolateľa rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Uvedenou právnou otázkou je otázka rozsahu predmetu incidenčného konania a jeho prekročenia zo strany prvostupňového a odvolacieho súdu, ktoré dospeli k rozhodnutiu o zamietnutí žaloby na základe preskúmania prihlásenej pohľadávky nad rámec rozsahu vymedzeného popieracím prejavom správcu, čo odporuje rozhodovacej praxi dovolacieho súdu.

18 K dovolaniu žalobcu zaslal žalovaný písomné vyjadrenie, v ktorom navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu odmietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania.

19 K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP žalovaný uviedol, že sa nejedná o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré by neobsahovalo žiadne odôvodnenie alebo by išlo o zásadnú vadu odôvodnenia, ktorá by mala za následok justičný omyl, čo by umožňovalo aplikáciu výnimky v zmysle druhej vety zjednocujúceho stanoviska R 2/2016, ktoré limituje prípustnosť dovolania založeného na nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia len na celkom ojedinelé prípady.

20 K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP žalovaný uviedol, že žalobca poukázal len na jedno rozhodnutie dovolacieho súdu bez toho, aby uviedol, kde bolo publikované. Toto jediné rozhodnutie potom nepredstavuje ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, ktorá sa vytvára najmä opakovanými rozhodnutiami v skutkovo obdobných veciach, v ktorých je na určitú právnu otázku daná vždy rovnaká odpoveď.

21 Ďalej uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie nezáviselo od vyriešenia právnej otázky, označenej žalobcom v dovolaní. Zásadnou otázkou podľa jeho názoru bolo totiž to, či si žalobca môže v rámci incidenčného konania uplatňovať viac, než si uplatnil v prihláške (§ 32 ods. 15 ZKR). Poukázal na to, že v prihláške a v žalobe žalobca žiadal určiť, že jeho pohľadávka sa považuje za zistenú ako podmienená pohľadávka, pričom ako podmienku vzniku uviedol odstúpenie od zmluvy. Žalobcovu prihlášku považuje za zmätočnú, pretože ešte pred podaním prihlášky žalobca svojím úkonom (odstúpením od zmluvy) vyvolal splnenie podmienky. V posudzovanej veci odvolací súd nemohol rozhodnúť iným spôsobom, nakoľko mal preukázané, že podmienka vzniku prihlasovanej pohľadávky bola splnená ešte pred podaním prihlášky, teda nemohol žalobe vyhovieť a určiť, že žalobca je veriteľom podmienenej pohľadávky. Rovnako nemohol určiť ani to, že žalobca je veriteľom nepodmienenej pohľadávky, nakoľko by porušil § 32 ods. 15 ZKR a priznal by žalobcovi viac, než si uplatnil v podanej prihláške. Na rovnakom právnom závere spočíva aj rozhodnutie odvolacieho súdu v obdobnej právnej veci, vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 41CoKR/20/2016. V predmetnej veci pri opakovaní rovnakých podmienok ako vo veci sp. zn. 41CoKR/20/2016 musela byť zo strany prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu poskytnutá „rovnaká odpoveď“, pretože inak by rozhodnutie nebolo súladné s ústavnou maximou kontinuálne posudzovanou v judikatúre Ústavného súdu SR (I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Súčasťou princípu právnej istoty, vyplývajúceho z článku 1 ods. 1 Ústavy SR je aj požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď, pretože inak by rozhodnutie nebolo súladné s ústavnou maximou kontinuálne

posudzovanou v judikatúre Ústavného súdu SR (I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06).

22 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

23 Podľa ustanovenia § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

24 Podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

25 Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

26 Z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP vyplýva, že odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

27 Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietajúc nedostatočné, arbitrárne a nepresvedčivé odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý sa nezaoberal podstatnou odvolacou námietkou, že súd prvej inštancie pri rozhodnutí predmetnej veci prekročil rozsah svojej prieskumnej právomoci, ktorý bol vymedzený popieracím prejavom správcu.

28 Podstatou práva na spravodlivý proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom, pričom integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle vyššie citovaného ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktorý sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavno-právnomu rámcu, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie Ústavou SR zaručených procesných práv, spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu, resp. odmietnutia spravodlivosti.

29 Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (sp. zn. I. ÚS 46/05, sp. zn. II. ÚS 76/07, obdobne Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30).

30 Požiadavka riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia sa vzťahuje na každé súdne rozhodnutie, pričom odôvodnenie rozhodnutia musí byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu jeho správnosti v konaní o opravnom (riadnom alebo mimoriadnom) prostriedku. Ak rozhodnutie neobsahuje zákonné náležitosti, ide o rozhodnutie nepreskúmateľné a takéto rozhodnutie súdu

porušuje právo strany sporu na spravodlivý proces, pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu v rámci opravných prostriedkov. Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej judikatúry opakovane vyslovil, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 2004).

31 Dňa 3. decembra 2015 občianskoprávne kolégium NS SR prijalo zjednocujúce stanovisko R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP. Závery tohto stanoviska sú použiteľné aj pre účely posúdenia prípustnosti dovolania podľa CSP a uvedené stanovisko je preto aktuálne aj z hľadiska aplikácie ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (sp. zn. 1Cdo/228/2017, sp. zn. 2Cdo/101/2017, sp. zn. 3Cdo/92/2018), pričom aj Ústavný súd SR považuje uvedené stanovisko za súladné s právnou úpravou obsiahnutou v CSP (I. ÚS 61/2019).

32 Dovolací súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 314/2018 z 13.11.2018, uverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR pod č. 47/2018, ktorého právna veta znie: „Odvolací súd je povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku“. V bode 35 odôvodnenia predmetného nálezu ÚS SR konštatoval, že „absencia vysporiadania sa s podstatnými tvrdeniami sťažovateľa uvedenými v odvolaní v napadnutom rozsudku krajského súdu je tak závažným nedostatkom tohto rozhodnutia, ktorého intenzita sama o sebe zakladá porušenie sťažovateľom namietaného základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, i práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“)“.

33 V posudzovanom prípade odvolací súd výrokom II. rozhodnutia potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP, t. j. preto, že ho považoval za vecne správne, pričom zároveň aplikoval odsek 2 citovaného ustanovenia, podľa ktorého platí, že ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie, v ktorom za rozhodujúci odvolací argument považoval to, že súd prvej inštancie preskúmal prihlásenú pohľadávku v celom rozsahu, čím vybočil z predmetu incidenčného konania a zvýhodnil žalovaného ako veriteľa. Poukázal na to, že predmet každého incidenčného konania je vymedzený zásadne len popieracím prejavom správcu a vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie bol povinný preskúmať prihlásenú pohľadávku len v rozsahu popierajúceho prejavu správcu. V tomto smere dal do pozornosti nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 409/2013, v ktorom Ústavný súd SR konštatoval, že obsah žaloby v incidenčnom spore je determinovaný obsahom popieracieho prejavu správcu, ktorý je pri popretí povinný jednoznačne vyjadriť aj dôvod a rozsah popretia pohľadávky, pričom obmedzenie popretia len na určitý dôvod alebo na určitý rozsah znamená právnu fikciu uznania pohľadávky v nepopretom rozsahu.

34 Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že tento potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby o určenie popretej pohľadávky z dôvodu, že žalobca si svoju pohľadávku nemal v konkurze uplatniť ako pohľadávku podmienenú, keďže k splneniu podmienky (odstúpeniu od zmluvy) došlo ešte pred začatím konkurzu na majetok úpadcu. Zároveň poukázal na odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41CoKR/20/2016-117 z 29. marca 2017 v obdobnom konaní, v ktorom vystupovali tí istí účastníci a ktorého predmetom bolo určenie, že podmienená pohľadávka žalobcu proti úpadcovi, vyplývajúca z obdobnej zmluvy, prihlásená do konkurzu a popretá žalovaným správcom, je oprávnená a považuje sa za zistenú ako podmienená iná pohľadávka. Takéto odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu - podľa názoru dovolacieho súdu - je nedostatočné a nepreskúmateľné, keďže odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal s kľúčovou odvolacou námietkou, ktorú žalobca uviedol v odvolaní (t. j. že súd prvej

inštalácie preskúmal žalobcom prihlásenú a žalovaným správcu popretú pohľadávku v rozsahu prekračujúcom dôvody popierajúceho prejavu správcu) a ktorú podoprel nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 409/2013. Odvolací súd tak zásadným spôsobom porušil ustanovenie § 387 ods. 3 CSP, v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva žalobcu na riadne odôvodnenie rozhodnutia, a teda aj k porušeniu jeho základného práva na spravodlivý proces, vyplývajúceho z článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj z článku 6 ods. 1 Dohovoru, čo zakladá vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP. Dovolací súd dospel k záveru, že práve v posudzovanom prípade sa jedná o výnimočný prípad, keď odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ale aj súdu prvej inštalácie) je vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku také nedostatočné, že neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, podstatných pre rozhodnutie súdu, a preto odôvodňuje aplikáciu výnimky v zmysle druhej vety zjednocujúceho stanoviska R 2/2016.

35 Dovolateľ ďalej vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP namietajúc, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k vymedzeniu predmetu incidenčného konania s poukazom na uznesenie NS SR sp. zn. 30Bdo/70/2016 z 30. januára 2017, ako aj nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 409/2013 z 11.09.2014. Právnou otázkou, pri riešení ktorej sa odvolací súd (rovnako ako aj súd prvej inštalácie) odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je otázka rozsahu predmetu incidenčného konania a jeho prekročenia zo strany prvoinštalčného a odvolacieho súdu, ktoré k rozhodnutiu o zamietnutí žaloby dospeli na základe preskúmania prihlásenej pohľadávky nad rámec rozsahu vymedzeného popieracím prejavom správcu, pričom z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva, že by sa tento akokoľvek vecne vysporiadal s námietkami uvedenými v odvolaní, t. j. s otázkou namietaného prekročenia rozsahu incidenčného konania zo strany súdu prvej inštalácie.

36 Prihláška je procesnou formou uplatnenia práva veriteľa v konkurznom konaní, pričom prieskum prihlášky ZKR delegoval na správcu, bez ingerencie súdu. Prihláškou sa v konkurze uplatňujú všetky pohľadávky, ktoré nie sú pohľadávkami proti podstate a ktoré nie sú v konkurze vylúčené z uspokojenia. V konkurze je možné prihlásiť aj takú pohľadávku, ktorá v čase prihlásenia ešte neexistuje, pričom môže ísť buď o neistú budúcu pohľadávku alebo o pohľadávku, ktorej vznik je viazaný na splnenie odkladacej podmienky. Takéto pohľadávky zákon súhrnne označuje pojmom „podmienená pohľadávka“. Vznik podmienenej pohľadávky veriteľ preukazuje správcovi, ktorý uvedenú skutočnosť zapíše do zoznamu pohľadávok, nie súdu.

37 Obligatórnou povinnosťou správcu je zistiť, či veriteľ podal prihlášku riadne a včas, čo má relevanciu pre to, či veriteľ nadobudol postavenie účastníka konkurzného konania, postavenie prihláseného veriteľa a tomu zodpovedajúce práva (najmä hlasovacie právo a právo byť uspokojený v rámci konkurzu z výťažku získaného speňažením konkurznej podstaty). Námietka žalovaného, že prihlášku považuje za zmätočnú, je bez právnej relevancie, nakoľko prihláška žalobcu bola zo strany správcu uznaná za riadnu prihlášku a bola zapísaná do zoznamu pohľadávok, čím správca uznal, že na veriteľom urobené podanie, ktorým prihlásil svoju pohľadávku, sa prihliada ako na prihlášku. Z § 32 ods. 14 ZKR vyplýva, že v žalobe sa veriteľ môže domáhať určenia právneho dôvodu, vymáhateľnosti, poradia a výšky pohľadávky, ďalej zabezpečenia zabezpečovacím právom alebo poradia zabezpečovacieho práva. V žalobe sa môže domáhať najviac toho, čo uviedol v prihláške. Právny dôvod vzniku pohľadávky (pravosť) znamená oprávnenosť pohľadávky podľa hmotného alebo procesného práva. Správca musí pri popieraní pravosti zistiť, či pohľadávka podľa práva vznikla a ak áno, v akej výške, pričom právny dôvod vzniku pohľadávky zahŕňa aj konkrétnu právnu skutočnosť, na základe ktorej pohľadávka vznikla. Uplynutím lehoty na popieranie pohľadávok sa prihlásená pohľadávka považuje za zistenú v rozsahu, v akom nebola popretá (§ 32 ods. 16 ZKR). V incidenčnej žalobe sa veriteľ formou určovacieho petitu domáha určenia oprávnenosti pohľadávky, ak bol popretý jej právny dôvod, určenia jej oprávnenosti v popretej výške, ak bola popretá jej výška (resp. časť), určenia jej poradia, ak bolo popreté jej poradie a podobne. Ak veriteľovi bola popretá pohľadávka z niekoľkých dôvodov, veriteľ je oprávnený uplatňovať si určenie pohľadávky v celom jej popretom rozsahu.

38 Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca si prihláškou pohľadávky z 25.06.2015 prihlásil pohľadávku v sume 6.134.236,18 €, pričom ako právny dôvod vzniku pohľadávky uviedol odstúpenie žalobcu od zmluvy o poskytnutí prostriedkov z Recyklačného fondu č. 982/08/10. Na druhej strane prihlášky (ktorá má formulárovú podobu) žalobca uviedol, že ide o podmienenú pohľadávku, pričom ako podmienka vzniku je uvedené odstúpenie od zmluvy. Je nesporné, že pohľadávka žalobcu vznikla ešte pred vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu, a teda v čase vyhlásenia konkurzu už existovala a mala byť prihlásená ako riadna pohľadávka. Skutočnosť, že žalobca označil pohľadávku v prihláške za podmienenú a ako podmienku uviedol skutočnosť, ktorá už nastala, považuje dovolací súd za nadbytočné údaje, avšak nepovažuje to za relevantný dôvod na zamietnutie žaloby o určenie pohľadávky v incidenčnom spore, keďže prihláška žalobcu obsahuje všetky potrebné náležitosti vo vzťahu k prihlásenej pohľadávke, t. j. právny dôvod a výšku pohľadávky. Uvedenie podmienky v prihláške, ktorá už nastala, nemožno samo osebe považovať za dôvod, že pohľadávka nie je oprávnená.

39 Správca konkurznej podstaty v popieracom prejave uviedol, že pohľadávku popiera v celosti, to znamená, čo do právneho dôvodu a výšky, pričom ako dôvod popretia uviedol, že pohľadávka bola uhradená úpadcom v súlade s reštrukturalizačným plánom. Ako podmienku vzniku prihlásenej pohľadávky správca uviedol - možné odstúpenie od zmluvy (čo je pravdivé tvrdenie). K preukázanému rozsahu vzniku prihlásenej pohľadávky vo formulárovej prihláške uviedol „nepreukázaná“. Tak, ako uviedol dovolací súd už vyššie, súd v incidenčnom konaní bol povinný zaoberať sa výlučne dôvodmi popretia pohľadávky, uvedenými v popieracom prejave správcu. Súd prvej inštancie a následne ani odvolací súd takto nepostupovali, keďže súd prvej inštancie žalobu zamietol (a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil ako vecne správne) v podstate len z toho dôvodu, že pohľadávka žalobcu nemala byť v prihláške označená ako podmienená pohľadávka. Z obsahu prihlášky však nepochybne vyplýva, že žalobca si pohľadávku, určenia ktorej sa domáha v predmetnom spore, prihlásil čo do právneho dôvodu a výšky riadne, pričom ako právny dôvod vzniku pohľadávky uviedol odstúpenie od zmluvy.

40 Dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach NS SR, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax, vyjadrenú opakovane vo viacerých, nepublikovaných rozhodnutiach dovolacieho súdu alebo dokonca aj v jednotlivom, doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia NS SR názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali.

41 Uznesenie dovolacieho súdu sp. zn. 3Obdo/70/2016 z 30. januára 2017 bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom 63/2017, teda jedná sa o judikát, na ktorý odkazujú viaceré rozhodnutia NS SR, napr. sp. zn. 4Obdo/46/2018, sp. zn. 4Obdo/2/2020, sp. zn. 3Obdo/61/2018, sp. zn. 1Obdo/91/2019. Námieta žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu, že rozhodnutie sp. zn. 3Obdo/70/2016 je ojedinelé rozhodnutie, ktoré nepredstavuje ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, je preto bez právnej relevancie.

42 Dovolací súd poukazuje aj na článok 2 ods. 2 Základných princípov CSP, z ktorého vyplýva, že právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

43 Dovolateľom vymedzená otázka predmetu incidenčného konania o určenie pohľadávky a jeho prekročenia zo strany súdu vo väzbe na popierací prejav správcu je riešená aj v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 409/2013-49 z 11. septembra 2014, zo záverov ktorého vyplýva, že je predovšetkým úlohou správcu, nie konajúceho súdu v incidenčnom konaní preskúmať prihlásené pohľadávky a podľa svojich zistení ich poprieť alebo nie, pričom nedostatok popretia má za následok ich uznanie, a tým aj účasť na uspokojovaní v konkurze. Úlohou incidenčného konania nie je potom opätovne preskúmavanie uplatnenej pohľadávky súdom, pretože to je úlohou správcu. Účelom incidenčného

konania je v podstate len rozhodnúť o tom, či popierací prejav správcu obстоjí alebo nie, teda či dôvody obsiahnuté v popieracom prejave správcu zodpovedajú skutočnosti a vylučujú pohľadávku z uspokojenia v konkurze tak, ako bola prihlásená (teda úplne alebo v určitej časti alebo v určitom poradí). Z konštrukcie § 32 ZKR je zrejmé, že „rozhodnutie“ (vyjadrenie) správcu o tom, že pohľadávka bude uspokojená v určitom rozsahu alebo v určitom poradí (teda uznanie prihlásenej pohľadávky), je v podstate konečné, keďže proti nemu v rámci konkurzného konania neexistuje žiaden prostriedok nápravy. Zo záverov vyššie citovaného nálezu vychádza aj rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 3Obdo/70/2016 z 30. januára 2017 (R 63/2017) a jeho právne vety, z ktorých vyplýva, že súd nie je oprávnený preskúmať popretú pohľadávku z iných dôvodov ako tých, ktoré správca uviedol v incidenčnom konaní v popieracom prejave obsiahnutom v zozname pohľadávok (I.) a účelom incidenčného konania je rozhodnúť o tom, či dôvody obsiahnuté v popieracom prejave správcu zodpovedajú skutočnosti a vylučujú pohľadávku z uspokojenia v konkurze tak, ako bola prihlásená (II.).

44 S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd uzaviera, že súd v incidenčnom konaní je oprávnený preskúmať popretú pohľadávku len z tých dôvodov, ktoré správca uviedol v popieracom prejave, pričom prihlásenú pohľadávku možno poprieť iba v zákonom stanovenej lehote. Nedostatok popretia pohľadávky, pre ktoré popretie nie je účinné, nie je možné odstrániť po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na popretie pohľadávky, z čoho je zrejmé, že po uplynutí tejto lehoty popretie pohľadávky nie je možné doplniť o nové dôvody popretia. Súd v incidenčnom konaní preto nebol oprávnený preskúmať dôvody popretia pohľadávky správcom, uplatnené po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na popretie prihlásených pohľadávok (tvrdenie žalovaného, že žalobca si pohľadávku neprihlásil do reštrukturalizačného konania na spoločnosť KOVOD RECYCLING, s.r.o., z dôvodu ktorého sa pohľadávka stala nevymáhateľnou).

45 Dovolateľom vymedzená otázka predmetu incidenčného konania o určenie pohľadávky a jeho prekročenia zo strany súdu vo väzbe na popierací prejav správcu predstavuje právnu otázku vymedzenú spôsobom predpokladaným v § 432 ods. 2 CSP, pretože posúdenie vzťahu obsahu popieracieho prejavy správcu s predmetom incidenčného konania je právnou otázkou, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie súdu. Dovolateľ zároveň poukázal na rozhodnutie dovolacieho súdu, ktoré je judikátom, na ktorý odkazujú viaceré ďalšie rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré svojimi závermi predstavujú ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie v posudzovanom prípade odklonili, pretože ich úlohou bolo preskúmať pohľadávku popretú správcom len z dôvodov uvedených v popieracom prejave správcu. Naopak, rozhodnutie odvolacieho súdu v obdobnej veci sp. zn. 41CoKR/20/2016 nepredstavuje ustálenú rozhodovaciu prax. Rozhodnutie obsahuje právny názor v obdobnej veci, avšak vyslovený tým istým senátom odvolacieho súdu (41CoKR), ktorý nereflektuje ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Odvolací súd sa preto v tejto časti odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, čo zakladá prípustnosť dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

46 Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, 2 a § 450 CSP), keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozsudku odvolacieho súdu.

47 Z ustanovenia § 455 CSP vyplýva, že ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd nižšej inštancie je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní bude postupovať v intenciách právneho názoru vysloveného dovolacím súdom a bude sa zaoberať dôvodmi popretia pohľadávky uvedenými v popieracom prejave žalovaného v tom smere, či tieto (ne)zodpovedajú skutočnosti a (ne)vylučujú pohľadávku žalobcu z uspokojenia v konkurze. Po riadnom zistení skutkového stavu a jeho právnom posúdení súd prvej inštancie opätovne rozhodne, pričom pokiaľ žalobca ako dominus litis, ktorý disponuje konaním a jeho predmetom, neupraví žalobný petit, súd prvej inštancie sa musí vysporiadať s uplatneným žalobným petitom v celom rozsahu, t. j. aj v tej časti, v ktorej sa žalobca domáha určenia pohľadávky ako podmienenej.

48 Podľa § 453 ods. 3 CSP o trovách pôvodného konania, ako aj konania dovolacieho, rozhodne súd prvej inštancie.

49 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.